

HMS - DATABLAD

SLE 01

Dato: 04.10.2004	Internt nr.: 3375-01.nor.05	Erstatter: 3375-01.nor.04/20.05.04
------------------	-----------------------------	------------------------------------

1. IDENTIFIKASJON AV PRODUKT OG ANSVARLIG FIRMA

HANDELSNAVN	SLE 01
PRODUKTTYPE	Emulsjonsmatrise, komponent i Titan 7000-serien

Produsent	Dyno Nobel Sweden AB	Lokal leverandør	Dyno Nobel Europe
Adresse	Gyttorp	Adresse	Postboks 664 Skøyen
Postnr.- sted / land	713 82 Nora, Sverige	Postnr.- sted/land	0214 Oslo, Norge
Telefonnr.	+ 46 587 85000	Telefonnr.	22 31 70 00
Telefax	+ 46 587 25535	Telefax	22 31 78 96
		Nødtelefonnr.	917 05 850

2. OPPLYSNING OM KJEMISK SAMMENSETNING

Nr	Ingrediensens navn	CAS-NR	Kons.(vekt%)	Fareklasse; R-setninger
1.	Ammoniumnitrat	6484-52-2	60-80	O; 9, 44
2.	Natriumnitrat	7631-99-4	5-15	O; 8
3.	Vann	---	8-25	---
4.	Høyraffinert mineralolje (DMSO-ekstrakt<3%, IP 346)	Produktet leveres under handelsnavnet	3-8	IK
5.	Emulgatorer	Prosessolje i D-serien (Statoil)	0,5-5	IK

Tegnforklaring: T+=Meget giftig, T=giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, E=Eksplisiv, O=Oksiderende, F+=Ekstremt brannfarlig, F=Brannfarlig, N=Miljøskadelig, IK=Ikke Klassifiseringsplikt

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Helsefare:

- Avgir giftige, nitrøse gasser ved sterk opphetning / brann
- Utvikler ammoniakk gass når det utsettes for basiske stoffer som såpe, betong eller lut.

Brann / eksplosjonsfare:

- Svakt oksiderende med eksplosjonsfare ved kraftig oppvarming i lukket rom

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Generelt:

- I alle tilfeller bør lege kontaktes.

Hudkontakt:

- Tilsølt tøy fjernes. Vask grundig med såpe og vann; rikelig skylling.

Øyekontakt:

- Skyll øyeblikkelig med store mengder med vann i minst 15 min. Ved vedvarende irritasjon, kontakt lege.

Svelging:

- Spyl munn med store mengder vann og kontakt lege.

Innånding av gasser, spesielt ved brann / overopphetning:

Ved brann i produktet kan nitrøse gasser og kullos frigies, det er spesielt den nitrøse gassen NO₂ som er farlig. NO₂ er en rødbrun gass som kan forårsake åndedrettbesvær og i verste fall lungeødem med dødelig utgang. Symptomene kan inntre flere timer etter at man har vært utsatt for gassen.

CO ("kullos") kan ved innånding føre til hodepine, svimmelhet, forstyrrelse av syn og hørsel, og i verste fall besvimelse og død.

- Vedkommende fjernes snarest mulig fra eksponeringskilden. Sørg for at den eksponerte holdes i fullstendig ro. Kontakt lege / sykehus raskest mulig.
- Ved bevisstløshet: Løs stramtsittende klær, stabilt sideleie.
- Ved ånderettsbesvær: Oksygentilførsel (kun av øvet personell), rask transport til sykehus.
- Ved ånderettsstans: Kunstig ånderett.
- Ved hjertestans: Utvendig hjertekompresjon.
- NB! Symptomer på lungeødem kan opptre etter 18-24 timer. (I sjeldne tilfeller er det rapportert lungeødem opptil 48 timer etter eksponering). I mellomtiden skal den eksponerte ligge i fullstendig ro under overvåking.

HMS - DATABLAD

SLE 01

Dato: 04.10.2004	Internt nr.: 3375-01.nor.05	Erstatter: 3375-01.nor.04/20.05.04
------------------	-----------------------------	------------------------------------

5. TILTAK VED BRANNSLOKING

SLE 01 er tungt antennelig med begrenset brennbarhet.

- Ved termisk spalting av produktet, brann eller sterk opphetning, kan det avgis nitrøse gasser som kan gi lungeødem.
- Unngå inhalering av røyken som oppstår ved brann / opphetning
- Åndedrettsvern er nødvendig
- Produktet er oksiderende

Tiltak ved brann i området rundt eller i nærheten av SLE 01:

- Med alle mulige midler (vann, alt tilgjengelig brannsløkkingsmateriale) bekjempe brannen for å forhindre at denne når frem til produktet.
- Hvis mulig, fjern produktet (kjøre bort bil med emulsjonsmatrise) fra brannutsatt område.

Hvis brann i container eller tank med SLE 01:

- Bruk store mengder vann for å slokke, samt til å kjøle beholdere og spre damp. Bruk av skum, pulver, CO₂ osv. har **ingen** virkning. Da produktet avgir oksygen ved oppvarming, kan ikke brannen slukkes ved kveling.
- Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann inntil alle brannsteder er slukket.
- Dersom brannen ikke kan bringes under kontroll og forhindre oppvarming/spalting av SLE 01, bør evakuering av området vurderes.
- Hvis evakuering: Stopp all ferdsel og evakuer området omkring brannstedet i tilstrekkelig sikker avstand med tanke på branngasser og en mulig eksplosjon.
- Sett ut vakter, varsle evt. naboskap og kontakt straks politi og brannvesen.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

- Spill fjernes / spas opp i egnet emballasje (beholder, fat og lignende) og destrueres.
- Råd og veiledning vedrørende destruksjon, kontakt produsent / leverandør.
- Bruk nødvendig personlig vernutstyr, se pkt. 8.

7. HÅNTERING OG OPPBEVARING

Produktet må oppbevares i henhold til lokale og nasjonale forskrifter eller etter pålegg / anvisning av myndigheter.

- Må ikke transporteres eller lagres sammen med brennbare stoffer.
- Oppbevares atskilt fra næringsmidler, nytelsesmidler og dyrefor.
- Anbefalt lagringstemperatur: fra 10 ° C til 25 ° C

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Forebyggende tiltak:

Generelt:

- Mulighet for øyespyling bør finnes på arbeidsplassen.
- Unngå å spise og drikke under arbeid med SLE 01, røyking forbudt
- Tilsølt arbeidstøy bør skiftes
- Vask hender før pauser og ved arbeidsslutt
- Unngå å berøre hud og øyne

Åndedrettsvern:

- Ved normal håndtering og bruk ikke nødvendig. Ved risiko for dannelse av nitrøse gasser brukes maske med filter B (grå) eller trykkluft-/friskluftmaske.

Håndvern:

- Benytt hansker som er hensiktsmessig for arbeidsoperasjonen.

Øyevern:

- Vernebriller. Ansiktsskjerm ved matrisetemperatur > 40 ° C.

Verneklær:

- Benytt arbeidstøy som er hensiktsmessig for arbeidsoperasjonen og som hindrer hudkontakt.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Fysisk form:	Høyviskøst stoff
Farge:	Oftes gulbrun, kan bli mørkere
Lukt:	Svak oljelukt
Tetthet:	1,35 – 1,45 kg/liter

HMS - DATABLAD**SLE 01**

Dato: 04.10.2004	Internt nr.: 3375-01.nor.05	Erstatter: 3375-01.nor.04/20.05.04
-------------------------	------------------------------------	---

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Emulsjonsmatrisen (SLE 01) reagerer med det kjemiske gassemidlet N-10 ved at det dannes nitrogen. Dette skjer i en kontrollert prosess i ladeenheten under lading av borehullene.

Stoffer som må unngås / ikke blandes med:

- Sterke syrer, nitritt, reduksjonsmidler og basiske stoffer.

Helsefarlige spaltningsprodukter:

- NO_x (nitrose gasser) og CO (karbonmonooksyd)
- Avdampning av ammoniakk ved kontakt med basiske stoffer

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

Innånding av nitrose gasser kan medføre lungeødem som kan ha dødelig utgang. Symptomene kan melde seg først en stund etter eksponering (1-2 døgn), se pkt. 2.

LD50 (oral, rotte) > 2000 mg/kg for alle enkeltstoffene i produktet:

12. OPPLYSNINGER OM MILJØFARE

I følge HMS-datablad er ingen av de enkelte stoffene klassifisert som miljøskadelige.

Utslipp av store mengder ren ammoniumnitrat kan medføre overgjødning i sjøer og vassdrag. Ammoniumnitrat er i SLE 01 bundet i en høyviskøs emulsjon med god vannbestandighet. Oppløsning av nitrogen vil skje over en relativt lang tidshorisont.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

Større mengder bør behandles som spesialavfall. Ta kontakt med produsent.

Deponering må overholde lokale og nasjonale forskrifter.

Se for øvrig pkt. 6; Tiltak ved utilsiktet utslipp.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT Landtransport ADR/RID:

Klasse:	5.1	Fareseddel nr.:	5.1
Emballasjegruppe:	II	Farenr.:	50
UN-Nr.:	3375		
Varebetegnelse:	AMMONIUMNITRAT EMULSJON		

Sjøtransport IMDG:

Class:	5.1		
EmS:	F-H, S-Q	PG:	II
UN-No.:	3375		
Propper shipping name:	AMMONIUM NITRATE EMULSION		

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Handelsnavn: SLE 01, komponent i Titan 7000-serien

Farebestemmende komponenter: Ammonium- og Natriumnitrat

Farekode og farebetegnelse:

OKSIDERENDE

O Oksiderende

Risikosestninger: R44 Eksplosjonsfarlig ved oppvarming i lukket rom.

Sikkerhetssetninger: S41 Unngå innånding av røyken som oppstår ved brann eller eksplosjon

HMS - DATABLAD**SLE 01**

Dato: 04.10.2004	Internt nr.: 3375-01.nor.05	Erstatter: 3375-01.nor.04/20.05.04
-------------------------	------------------------------------	---

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Helsefarlige spaltningsprodukter nitrøse gasser:

CAS – nr.:	Gass:	Administrativ norm		Fareklasse / Anm.:
		mg / m ³	ppm	
10102-44-0	Nitrogendioksid (nitrøs gass)	3,6 (T)	2 (T)	T+; 26 – 34, (T) = Takverdi
10102-43-9	Nitrogenoksid (nitrøs gass)	30	25	T+; 26 – 34
630-08-0	Karbonmonoksid (kulløs)	29	25	F+, T; 61-12-23-48/23
7664-41-7	Ammoniakk (NH ₃)	18	25	T, N; 10-23-34-50

Bakgrunnsinformasjonen i denne informasjonen er hentet i produsentenes HMS-datablad for det enkelte stoff.

Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig til alle som håndterer produktet.